

چکیده

زمینه و هدف: در دندان پزشکی یکی از ارکان اساسی در درمان، تشخیص صحیح نوع بیماری است. در تشخیص صحیح نوع بیماری‌ها نمی‌توان تنها به معاینات کلینیکی اکتفا کرد، به همین دلیل باید از رادیوگرافی که یکی از مهم‌ترین آزمایش‌ها پاراکلینیکی است، استفاده نمود. به همین دلیل آگاهی دندان‌پزشکان و آشنایی آن‌ها با جدیدترین تکنیک‌های تشخیصی و رادیوگرافی دارای اهمیت و ضروری است. یکی از مهم‌ترین راه‌های کاهش خطرات احتمالی اشعه ایکس جلوگیری از انجام رادیوگرافی‌هایی است که تجویز آن‌ها لزومی ندارد. در این پژوهش هدف، بررسی میزان آگاهی دندان‌پزشکان شاغل در شهر ایلام در زمینه ی کاربرد انواع تجویز رادیوگرافی دندان‌پزشکی و سنجش میزان ضرورت برگزاری دوره‌های بازآموزی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مقطعی-توصیفی است، به ۵۰ نفر از دندان‌پزشکان عمومی شاغل در شهر ایلام مراجعه و پرسش-نامه‌های طراحی شده بین آن‌ها توزیع گردید، پرسش‌نامه استفاده شده شامل دو بخش بود که بخش اول مربوط به داده‌های دموگرافیک شامل جنس، سابقه کاری و سن بود. بخش دوم، شامل ۲۱ سوال در حیطه‌های مختلف (ریسک بالای پوسیدگی، پری اپیکال، بایت وینگ، پانورامیک، پریدنتال، اکلوزال، *CBCT*، ایمپلنت) برای بررسی میزان اطلاع و آگاهی افراد بود. سطح آگاهی دندان‌پزشکان در ۸ زمینه از موارد تجویز رادیوگرافی ارزیابی و در هر یک از زمینه‌های مذکور، آگاهی آن‌ها برحسب جنس، سابقه کاری، سن و حیطه‌های مختلف کاری مقایسه گردید. پس از جمع آوری داده‌ها، با کمک آزمون کای-اسکور آنالیز شدند.

یافته‌ها: در این مطالعه میانگین آگاهی دندان‌پزشکان مورد مطالعه $3.18 \pm 14/72$ بود. آگاهی خوب در دندان‌پزشکان گروه سنی زیر ۳۵ سال بطور چشمگیری بیشتر از گروه سنی بالاتر از ۳۵ سال بود ($64/3\%$ در مقابل $31/8\%$). آگاهی مردان بیشتر از زنان بود. بین آگاهی دندان‌پزشکان عمومی با سابقه کاری ارتباط معنی داری یافت شد ($p=0/008$) ولی بین آگاهی دندان‌پزشکان عمومی با جنسیت و سن ارتباط معنی داری یافت نشد. دندان‌پزشکان از ۸ درصد تا ۵۰ درصد گزارش شد و نیمی از دندان‌پزشکان دارای آگاهی خوب بودند. بهترین آگاهی در زمینه رادیوگرافی پانورامیک (78%) و سپس آگاهی در زمینه ریسک بالای پوسیدگی (64%) بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که آگاهی دندان‌پزشکان عمومی شهر ایلام از تجویز صحیح انواع رادیوگرافی‌ها در حد متوسط بود، بنابراین باید تمهیداتی همچون آموزش مداوم و مستمر دندان‌پزشکان جهت آشنایی بیشتر دندان‌پزشکان با اصول جدید لحاظ شود.

کلیدواژه: آگاهی، رادیو گرافی دندان‌پزشکی، دندان‌پزشکان عمومی، تجویز